

Biogramy osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności

1. BAFELTOWSKI Wojciech Janusz

Postanowienie nr 276/2020 z dnia 21 lipca 2020 r.

Wojciech Bafeltowski rozpoczął działalność opozycyjną już jako uczeń Szkolnego Ośrodka Socjoterapii w Warszawie. Aktywnie uczestniczył w demonstracjach patriotycznych, za co był zatrzymywany, przesłuchiwany i aresztowany.

W marcu 1985 r. współorganizował protesty głodowe na rzecz uwolnienia Marka Adamkiewicza, szczecińskiego działacza Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Głodówka ta stała się inspiracją do powstania 14 kwietnia 1985 r. w Krakowie Ruchu „Wolność i Pokój”. W ramach przynależności do WiP uczestniczył w licznych akcjach organizowanych przez Ruch, m.in.: marsz na grób Otto Schimka z Machowej w listopadzie 1985 r., gdzie został zatrzymany przez funkcjonariuszy MO, a także marsze ekologiczne – po awarii elektrowni w Czarnobylu w 1986 r. oraz w sprawie zamknięcia Huty w podwrocławskich Siechnicach w 1988 r.

W 1987 r. został ukarany grzywną przez Kolegium ds. Wykroczeń za odmowę przysięgi wojskowej. W tym samym roku był uczestnikiem międzynarodowego protestu przeciw niszczeniu Karkonoszy, zatrzymany przez Wojska Ochrony Pogranicza. Brał udział w organizacji Międzynarodowego Seminarium Pokojowego w kościele przy ul. Żytniej w Warszawie.

2. CZEKALSKI Zenon Antoni

Postanowienie nr 312/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r .

Zenon Antoni Czekalski we wrześniu 1980 r. wstąpił do NSZZ „Solidarność”, gdzie pełnił funkcję inspektora pracy w Międzyzakładowej Komisji Solidarności przy Warszawskim Przedsiębiorstwie Robót Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego „Hydrocentrum”. W latach 1982-1989 prowadził aktywną działalność opozycyjną. Zajmował się kolportażem nielegalnych czasopism, ulotek, znaczków i książek. Udzielał pomocy materialnej jak i żywnościowej potrzebującym działaczom „Solidarności” i ich rodzinom. Współorganizował i uczestniczył w nielegalnych manifestacjach. Utrzymywał kontakty z ks. Tadeuszem Sitko i ks. Janem Sikorskim, a także z Ligią Grabowską z Komitetu Prymasowskiego. W 1985 r. zaangażował się w działalność w ramach Duszpasterstwa Ludzi Pracy, na skutek czego był kilkakrotnie zatrzymywany przez SB.

W dniu 31 marca 1982 r. podczas przewożenia ponad 100 egzemplarzy wydawnictwa „KOS” został zatrzymany i osadzony w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów. Nakazem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Warszawie z dnia 3 czerwca 1982 r. został zwolniony z aresztowania.

3. CZERWIŃSKI Stanisław Andrzej

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Stanisław Czerwiński od grudnia 1982 r. do maja 1989 r. brał udział w hurtowym kolportażu książek NOW-ej, wydawnictwa Most, Pokolenia, Przedświt i BAZY. Rozprowadzane przy jego udziale książki i broszury były w przeważającej mierze przeznaczone na potrzeby Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność”, m.in. dla NSZZ

„Solidarność” Biblioteki Narodowej, Zakładów im. Róży Luksemburg, Solidarności Służby Zdrowia i innych miast: Poznania i Łodzi.

4. GÓRSKI Krzysztof Robert

Postanowienie nr 275/2020 z dnia 21 lipca 2020 r.

Krzysztof Górski jako uczeń Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Zamoyskiego w Warszawie od 1985 r. należał do konspiracyjnej organizacji uczniowskiej o nazwie Wolność i Niezawisłość (później- Frakcja Młodzieży Republikańskiej, której był pomysłodawcą). W ramach organizacji kolportował prasę podziemną, broszury i książki drugiego obiegu. Brał udział w akcjach ulotkowych, malowaniu napisów na murach, demonstracjach ulicznych, a także zajmował się organizowaniem upamiętnienia ważnych rocznic państwowych na terenie szkoły.

W 1988 r. podczas niezależnych obchodów święta Konstytucji 3 Maja został zatrzymany i pobity przez funkcjonariuszy SB, na skutek czego przebywał kilka dni w szpitalu. Od października 1988 r. kontynuował działalność w Polskiej Organizacji Młodzieżowej, która powstała po przekształceniu FMR, grupie afiliowanej przez Konfederację Polski Niepodległej. Współtworzył i należał do Akademickiej Organizacji „Orzeł Biały”. W KPN działał do 4 czerwca 1989 r.

5. GRZELCZYK Krzysztof Stanisław

Postanowienie nr 208/2020 z dnia 3 lipca 2020 r.

Krzysztof Grzelczyk od grudnia 1977 r., czyli od momentu postania wrocławskiego SKS-u był jego członkiem oraz rzecznikiem. W latach 1979-80 był członkiem wrocławskiego ROPCIO oraz współpracował z gdańskim opozycyjnym „Ruchem Młodych”. Często kontaktował się, nawiązując współpracę, z Jackiem Kuroniem, Adamem Michnikiem oraz Wiesławem Kącikiem, warszawskimi opozycjonistami. W tym czasie głównie zajmował się kolportażem oraz organizacją nielegalnych spotkań studentów z działaczami opozycji. W sierpniu 1980 r. uczestniczył w pracach MKS-u w zajezdni przy ul. Grabiszyńskiej. W styczniu 1981 r. wstąpił do „Solidarności”.

Za swoją konspiracyjną działalność został zatrzymany i internowany 13.12.1981 r., początkowo w Zakładzie Karnym we Wrocławiu, następnie w Ośrodku Odosobnienia w Grodkowie. Z internowania został zwolniony 3.07.1982 r.

6. JAROSIŃSKI Marek Bogdan

Postanowienie nr 312/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r

Marek Jarosiński od 1981 r. pracował w Zakładach Mechanicznych „Ursus” w Warszawie. W latach 1982-1989 był członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w miejscu pracy. Kolportował wydawnictwa podziemne, m.in.: „Tygodnik Mazowsze”, „CDN-Głos Wolnego Robotnika” oraz „Wolny Głos Ursusa”, do którego w latach 1987-1989 pisał artykuły. W okresie od 1986 r. do 1989 r. był emiterem Radia „Solidarność”.

Dnia 19 grudnia 1986 r. został zatrzymany za rozrzucanie ulotek w przejściu podziemnym ul. Marszałkowskiej w Warszawie, za co został ukarany przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Naczelniku Dzielnicy Warszawa-Śródmieście grzywną w wysokości 50 tys. zł.

W latach 1987-1989 był współzałożycielem i działaczem Komitetu Organizacyjnego „Solidarność” w ZM „Ursus”, oraz przewodniczącym Rady Pracowniczej. Od stycznia 1988 r. do czerwca 1989 r. należał do Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze. W sierpniu 1988 r. współorganizował i aktywnie uczestniczył w strajku w „Ursusie”.

7. KORZEB Eugeniusz

Postanowienie 209/2020 z dnia 3 lipca 2020 r.

Eugeniusz Korzeb był aktywnym działaczem opozycyjnym związanym z NSZZ „Solidarność” w Zakładach Mechanicznych „Ursus”. Był odpowiedzialny za druk i kolportaż niepodległościowych wydawnictw oraz brał udział w akcji protestacyjnej w dniach 11-12.10.1982 r. na terenie zakładu pracy. W związku z prowadzoną działalnością został w dniu 14.10.1982 r. internowany. Przebywał w Ośrodku Odosobnienia Areszcie Śledczym Warszawa - Białołęka. W dniu 01.12.1982 r. został zwolniony z internowania.

8. KOZAK Jerzy

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Jerzy Kozak, pracując od 1976 r. w Wytwórni Filmowej Czołówka, był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność” w miejscu pracy. W styczniu 1981 r. jako fotoreporter z ramienia NSZZ „Solidarność” brał udział w strajkach w Ustrzykach Dolnych, Rzeszowie, Bielsku-Białej i Lubogórze. Od 1.02.1981 r. był zatrudniony na stanowisku fotoreportera w Biurze Zarządu NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze w Warszawie. Wiosną 1982 r. nawiązał kontakt z grupą przedstawicieli włoskich związków zawodowych, za których pośrednictwem przekazał na Zachód serwis fotograficzny z okresu legalnej działalności NSZZ „Solidarność” oraz fotogramy z okresu wprowadzenia stanu wojennego.

W dniu 01.05.1982 r., podczas demonstracji w Warszawie, na rusztowaniach rozwiesił transparent, co stało się bezpośrednią przyczyną zatrzymania go w dniu 08.05.1982 r. Na mocy decyzji Komendanta Stołecznego MO z dnia 09.05.1982 r. został internowany. Od 10.05.1982 r. przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Warszawie-Białołęce. W dniu 04.06.1982 r. otrzymał przepustkę na czas pobytu w szpitalu, a decyzją Komendanta Stołecznego MO z dnia 12.06.1982 r. internowanie uchylono.

Na przełomie kwietnia i maja 1983 r. nawiązał kontakt i współpracę z Zespołem V (fotograficznym) działającej w Szwecji „Independent Polish Agency - Foto, Press, Film”, dla której gromadził archiwa fotograficzne z okresu stanu wojennego oraz fotogramy nielegalnych plakatów. Za pośrednictwem Agencji przekazał na Zachód notatkę o niezidentyfikowanych masowych grobach w miejscowości Turza k. Rzeszowa, gdzie wojska radzieckie w 1944 r. zamordowały żołnierzy AK. W okresie od 25.03.1982 r. do 01.12.1989 r. znajdował się w zainteresowaniu SB, a w latach 1983-88 miał zastrzeżone wyjazdy zagraniczne.

9. MIERECKI Piotr Stefan

Postanowienie nr 275/2020 z dnia 21 lipca 2002 r.

Piotr Stefan Mierecki był honorowym członkiem Koła Towarzystwa Przyjaciół Historii w I LO im. Tadeusza Kościuszki w Gorzowie Wielkopolskim w roku szkolnym 1978/79, pod

egidą którego wydawany był biuletyn „Szlakiem Tysiąclecia”, zawierający treści antysocjalistyczne oraz antyradzieckie. W grudniu 1979 r. biuletyn został uznany za nielegalny.

Od końca lipca 1979 r. był aktywnym działaczem organizacji „Ruchu Młodej Polski” (RMP), której głównymi celami były przede wszystkim ochrona praw człowieka w Polsce, praca nad przybliżeniem niepodległości oraz obrona polskiej kultury przed sowieetyzacją i upadkiem. Ugrupowanie to było również współorganizatorem kolejnych rocznic wydarzeń Grudnia `70, odzyskania niepodległości 11 listopada czy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. W związku z działalnością w RMP Piotr Mierecki był kilkakrotnie aresztowany w celu dokonania przesłuchań i rewizji. Pierwsze zatrzymanie miało miejsce 27.05.1979 r., podczas spotkania mającego na celu zorganizowanie „grupy antysocjalistycznej” – spotkanie założycielskie Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Adama Mickiewicza (UAM), w którym brał udział z ramienia RMP.

Następnie aresztowany w dniach 26-28.07.1979 r. w związku z planowanym zjazdem założycielskim RMP. Aresztowany również 15.09.1979 r. na 48 godzin w trakcie spotkania z działaczami gdańskiego RMP. Podczas przeszukania znaleziono przy nim 4 egzemplarze deklaracji programowej RMP. Dnia 22.10.1980 r., z inicjatywy RMP, doszło do utworzenia na UAM w Poznaniu Katolickiego Związku Akademickiego „Pro Patria”, którego celem było kształtowanie postaw patriotycznych, pogłębianie świadomości historycznej, organizowanie wieców oraz cyklicznych wykładów. Piotr Mierecki był członkiem Prezydium Komitetu Założycielskiego. Pełnił rolę skarbnika Związku, a następnie także prezesa.

W listopadzie pod patronatem „Pro Patrii” powstał Społeczny Komitet Obchodów 11 Listopada, z Piotrem Miereckim na czele. Działalność Związku została zawieszona 13.12.1981 r., a on w związku ze swoją działalnością został objęty akcją „Jodła”.

W okresie stanu wojennego pozostawał w ukryciu do czerwca 1982 r., tj. do czasu, kiedy otrzymał zapewnienie ze strony MSW o zaniechaniu dalszych represji w przypadku ujawnienia (nadal miał być jednak objęty wnikliwą kontrolą).

W latach 1979-1985 był kontrolowany operacyjnie przez Służbę Bezpieczeństwa, a w latach 1979-1982 miał zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych do krajów kapitalistycznych.

10. NOWAKOWSKI Krzysztof Zenon

Postanowienie nr 312/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r.

Krzysztof Nowakowski był aktywnym działaczem opozycyjnym związanym z NSZZ „Solidarność”. W 1983 r. był jednym z organizatorów kolonii letnich w Łazach k. Żuromina dla dzieci osób represjonowanych. W latach 1984-1988 utrzymywał kontakty z członkami Związku pozostającymi w konspiracji oraz działaczami Konfederacji Polski Niepodległej, a także brał udział w uroczystościach i imprezach niepodległościowych organizowanych przez plockie podziemie. Uczestniczył w kolportażu nielegalnych wydawnictw.

W związku z prowadzoną działalnością był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

11. ONOSZKIEWICZ-HENEL Tomasz Pankracy

Postanowienie nr 275/2020 r. z dnia 21 lipca 2020 r

Tomasz Onoszkiewicz-Henel był członkiem NSZZ „Solidarność” Rejonu Puławskiego, inicjatorem utworzenia w swoim zakładzie pracy NSZZ „Solidarność” (tj. w Fabryce Żelatyny w Puławach), członkiem MKZ w Puławach oraz osobą zaangażowaną w tzw. bojówki „Solidarności”. Był współpracownikiem redakcji Biuletynu Informacyjnego „Solidarność”

Ziemi Puławskiej, zajmującym się obsługą redakcyjnego teleksu – urządzenia zapewniającego szybki dostęp do bieżących informacji otrzymywanych od struktur Związku z całej Polski.

Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaprzestał swojej działalności, o czym świadczyć może odbyta z nim przez funkcjonariuszy SB w lutym 1982 r. – rozmowa ostrzegawcza oraz jego zaangażowanie jako założyciela i drukarza w wydawnictwie podziemnym „Powstań Polsko skrusz kajdany. Nielegalny Biuletyn Wojenny”. Był również pomysłodawcą przywrócenia w listopadzie 1983 r. dwóch krzyży poświęconych Solidarności oraz pomordowanym w Katyniu – na terenie cmentarza w Puławach (krzyże te zostały zniszczone przez nieznaną sprawców w nocy na początku listopada 1983 r., stanowiły one symboliczne miejsce dla mieszkańców Puław, którzy tłumnie je odwiedzali zapalając przy nich znicze i kładąc kwiaty). Ponadto był inicjatorem różnego rodzaju akcji ulotkowych, akcji malowania napisów oraz wywieszania flagi z napisem „Solidarność” na terenie zakładu pracy.

12. OSTROWSKI Grzegorz Wiesław

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Grzegorz Ostrowski był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” i NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych Ziemi Zamojskiej. W latach 1984-1989 należał do Ogólnopolskiego Komitetu Oporu Rolników. W tym czasie kolportował niezależne wydawnictwa OKOR-u, m.in.: pisma „Solidarność Rolników”, „Żywią i Bronią” i „Wieści”, książki bezdebitowe oraz okolicznościowe znaczki i ulotki. Pośredniczył także w przekazywaniu organizacjom rolniczym urządzeń drukarskich. W 1985 r. zainicjował i zorganizował wmurowanie tablicy upamiętniającej śp. ks. Jerzego Popiełuszkę w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie. W listopadzie 1986 r. był współorganizatorem konspiracyjnego zebrania OKOR-u w kościele na Solcu w Warszawie, na którym powołano Tymczasową Krajową Radę Rolników „Solidarność” oraz Konwent Seniorów Niezależnego Ruchu Ludowego.

Zajmował się także udzielaniem pomocy prawnej represjonowanym działaczom Terenowego Komitetu Oporu „Solidarność” Ziemi Zamojskiej oraz osobom ukrywającym się przed SB.

13. RADZIO Józef Witold

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Józef Radzio w 1973 r. podjął pracę w Hucie Szkła w Wołominie. Już wtedy był krytyczny wobec sytuacji społeczno-politycznej panującej wówczas w Polsce. W 1980 r. został członkiem NSZZ „Solidarność” w Hucie. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność w podziemnych strukturach Związku. Prowadził zbiórki pieniędzy na cele związkowe, kolportował prasę podziemną. Uczestniczył w mszach za Ojczyznę, odprawianych w kościele pod wezwaniem św. Stanisława Kostki na Żoliborzu i konspiracyjnych spotkaniach członków podziemnych struktur NSZZ „Solidarność”. Malował napisy antypaństwowe w miejscach publicznych.

W połowie lat 80. zawiesił na kominie Huty flagę z napisem „Solidarność”. W celu zdjęcia flagi wezwano Straż Pożarną. Z przybyłej na miejsce ekipy, wyznaczony do zdjęcia flagi strażak, odmówił wykonania rozkazu i został z tego powodu aresztowany. Na znak protestu zorganizował strajk solidarnościowy. Działalność opozycyjną prowadził do 1989 r.

14. SADOWSKI Sławomir Grzegorz

Postanowienie nr 319/2019 z dnia lipca 2019 r.

Sławomir Sadowski jako student Uniwersytetu Gdańskiego był uczestnikiem strajku okupacyjnego, zorganizowanego w listopadzie 1981 r. przez Niezależne Zrzeszenie Studentów na rzecz samorządności wyższych uczelni oraz wsparcia studentów protestujących w Radomiu. W dniach 14-15.12.1981 r. uczestniczył w akcji protestacyjnej studentów Uniwersytetu Gdańskiego przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego i internowaniu działaczy „Solidarności”. Po zakończonym strajku brał udział w ukryciu powielacza należącego do NZS, a następnie drukował i kolportował podziemne ulotki informujące o represjach i wzywające społeczeństwo do protestów.

W dniu 20.12.1981 r. został zatrzymany, a następnie na mocy postanowienia Prokuratury Marynarki Wojennej w Gdyni z dnia 22.12.1981 r. tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni z dnia 03.02.1982 r. został skazany na karę 5 lat pozbawienia wolności i utratę praw publicznych na okres 3 lat na podstawie art. 48 ust. 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym. Karę odbywał w Zakładach Karnych w Koronowie, Włocławku oraz Potulicach, gdzie brał udział w protestach głodowych. W związku z postanowieniem Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy z dnia 28.01.1983 r. o udzieleniu rocznej przerwy w odbywaniu kary, zwolniono go z zakładu karnego w dniu 01.02.1983 r. Wyrok z dnia 03.02.1982 r. został uchylony przez Izbę Wojskową Sądu Najwyższego w dniu 25.04.1983 r., a sprawę skierowano do ponownego rozpatrzenia. Postanowieniem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni z dnia 28.07.1983 r. prowadzone wobec niego postępowanie zostało umorzone na mocy amnestii.

15. SKAŁECKI Jan Wojciech

Postanowienie 209/2020 z dnia 3 lipca 2020 r.

Jan Wojciech Skąlecki w okresie 1981-1989 był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Warszawskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym. Był współredaktorem tajnej gazetki zakładowej „Szeptuś”, wydawanej w WPG. Ponadto kolportował niepodległościową prasę, książki, wydawnictwa i znaczki. W latach 1987-1989 należał do Międzyzakładowego Komitetu Koordynacyjnego oraz pełnił funkcję przewodniczącego Tajnej Komisji Zakładowej w WPG.

16. STĘPNIEWSKI Andrzej Adam

Postanowienie nr 45/2020 z 13 lutego 2020 r.

Andrzej Adam Stępniewski uczestniczył w strajku studenckim w marcu 1968 r. w SGPiS i w demonstracji studentów. W latach 1976-80 współpracował z KOR, a następnie z KSS KOR, zbierał fundusze na pomoc dla represjonowanych robotników z Ursusa i Radomia, udostępniał samochód na wyjazdy do Radomia, składał i kolportował wydawnictwa NOW-ej. W latach 1978-80 uczestniczył w wykładach TKN, był organizatorem grup słuchaczy. W sierpniu 1980 r. uczestniczył w zorganizowanej w Przedsiębiorstwie Techniczno-Produkcyjnym Unitech akcji poparcia dla strajkujących w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Od września 1980 r. należał do NSZZ „Solidarność”, był współorganizatorem „Solidarności” w Unitechu i Zjednoczeniu Przemysłu Elektronicznego oraz wiceprzewodniczącym KZ.

W latach 1982-1983 był współorganizatorem zaplecza dla tajnych spotkań podziemnych struktur Regionu Mazowsze „Solidarności”. W latach 1982-89 przewoził podziemne wydawnictwa do punktu kolportażowego w Łowiczu. W 1984 r. był organizatorem i koordynatorem pracy jednej ze struktur podziemnego Radia „Solidarność” w Warszawie, współpracującego z Grupą Polityczną Wola. W 1989 r. był współorganizatorem Komitetu Obywatelskiego Mokotowa.

17. SZOSTAK Eugeniusz Stanisław

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r. (tylko II zgoda)

Eugeniusz Stanisław Szostak w okresie od listopada 1961 r. do grudnia 1962 r. prowadził nielegalną działalność opozycyjną. Od końca 1961 r. drukował ulotki o treści antypaństwowej i kolportował je na terenie Warszawy. W okresie od czerwca do grudnia 1962 r. był członkiem nielegalnej młodzieżowej organizacji „Związek Walki z Socjalizmem”, przemianowanej na „Związek Walki z Sowietami”. W tym czasie brał udział w spotkaniach organizacyjnych oraz zajmował się malowaniem haseł antykomunistycznych na chodnikach miasta.

Za powyższe w dniu 4 kwietnia 1964 r. został zatrzymany przez KMO w Warszawie i osadzony w Areszcie Śledczym KMO m. st. Warszawy, gdzie przebywał co najmniej do 1 lipca 1964 r. Dnia 30 września 1964 r. Sąd Powiatowy dla m. st. Warszawy umorzył postępowanie karne na podstawie ustawy o amnestii z dnia 20 lipca 1964 r.

18. SZYMAŃSKA Grażyna Jadwiga

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Grażyna Szymańska od wiosny 1981 r. była członkinią NSZZ „Solidarność” w Zakładach Mechanicznych „Ursus” w Warszawie. W styczniu 1982 r. przepisywała i rozpowszechniała w pracy: „List do generała”, „Zakazaną piosenkę”, „Hymn internowanych ekstremistów” i „Kolędę internowanych w Białołęce”.

20.01.1982 r. dokonano przeszukania w miejscu pracy, a następnego dnia w miejscu zamieszkania. Odnaleziono gazety NSZZ „Solidarność”, wydane przed 13.12.1981 r. oraz ulotki wydrukowane w stanie wojennym. Z tego powodu została zatrzymana 21.01.1982 r., a 23.01.1982 r. tymczasowo aresztowana przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w Warszawie i osadzona w Areszcie Śledczym przy ul. Rakowieckiej w Warszawie. Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie z dnia 18.02.1982 r. została skazana na 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na 4 lata, 5000 zł grzywny, 2800 zł opłaty na rzecz Skarbu Państwa, pokrycie kosztów postępowania sądowego. Tego samego dnia opuściła Areszt przy ul. Rakowieckiej.

Pośmiertnie:

19. BĄK Henryk

Postanowienie nr 312/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r.

Henryk Bąk w 1945 r. organizował Związek Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”. W 1948 r. utworzył tajną organizację Ochrona Konspiracyjnego PSL, której nazwę w 1950 r. zmieniono na Polska Szturmówka Chłopska.

Z powodu tej działalności został zatrzymany 01.05.1952 r. w Warszawie i 03.05.1952 r. tymczasowo aresztowany przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Warszawie. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z 27.04.1953 r. został skazany na karę śmierci, którą Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie 15.09.1953 r. złagodził, skazując go na dożywotnie więzienie. Karę odbywał w zakładach karnych w Warszawie, Wronkach i Strzelcach Opolskich. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu z 26.07.1957 r. został warunkowo zwolniony z odbywania reszty kary na podstawie ustawy z 29.05.1957 r. o warunkowym zwolnieniu osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Od lat 70. wykazywał duże zaangażowanie w pracę społeczną, na rzecz mieszkańców ziemi radomskiej i akcje mające na celu upamiętnienie wydarzeń z najnowszej historii Polski. W 1975 r. zainicjował budowę pomnika ku czci poległych członków AK z terenu Goszczyna, który odsłonięto w tym samym roku, w 1976 r. budowę pomnika, na symbolicznym grobie Stefana Pietraśińskiego – byłego członka PSCH, straconego w 1953 r. Na terenie byłego województwa radomskiego organizował rajdy szlakiem działalności PSCH. W drugiej połowie lat 70. współpracował z KSS KOR oraz ROPCIO. W 1978 r. współtworzył Niezależny Uniwersytet Ludowy i w ramach jego działalności prowadził wykłady w Lisowie w byłym województwie radomskim. 10.09.1978 r. w Lisowie z jego inicjatywy powstał Tymczasowy Komitet Niezależnych Związków Zawodowych Rolników. Wydawał pisma „Postęp” i „Rolnik niezależny”.

07.09.1980 r. w Warszawie uczestniczył w spotkaniu założycielskim Wolnych Związków Zawodowych Rolników „Solidarność Wiejska”, których nazwę zmieniono ostatecznie na Niezależny Związek Zawodowy Rolników „Solidarność Wiejska” i zaangażował się w działania mające na celu jego rejestrację, do której doszło 18.11.1981 r. W 1981 r. był radcą prawnym NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze. Jesienią 1981 r. uczestniczył w I Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

Z powodu prowadzonej działalności 13.12.1981 r. został internowany. Przebywał w ośrodkach odosobnienia w Białoleńcu, Rzeszowie-Załężu i Uhercach. Z internowania zwolniony został 03.12.1982 r.

Od 1985 r. ponownie zaangażował się w działalność opozycyjną. Uczestniczył w konspiracyjnych spotkaniach, mszach odprawianych w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu w Warszawie. Kolportował wydawnictwa niezależne. Jesienią 1985 r. współredagował ulotkę nawołującą do bojkotu wyborów do Sejmu PRL z 13.10.1985 r. Dnia 01.10.1986 r. podpisał oświadczenie o reaktywowaniu działalności NZZR „Solidarność Wiejska” i został przewodniczącym Tymczasowego Zarządu Związku. Odbywał spotkania z działaczami opozycyjnymi z innych regionów Polski. Był współtwórcą, powołanej 22.10.1987 r. Federacji Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych Rolników. W 1988 r. redagował ulotki nawołujące do bojkotu wyborów do Rad Narodowych z 10.06.1988 r. W tym samym roku uczestniczył w spotkaniach organizacji rolniczych na Jasnej Górze w Częstochowie. W wyborach 04.06.1989 r. kandydował do Senatu z listy PSL wilanowskiego.

20. BRANICKI Stanisław Ryszard

Postanowienie nr 45/2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Stanisław Branicki był pracownikiem Krakowskiej Fabryki Kabli, pełnił funkcję przewodniczącego Koła Wydziałowego NSZZ „Solidarność” w miejscu pracy. W latach 1982-1988 prowadził działalność opozycyjną. Dnia 13 sierpnia 1982 r. uczestniczył w demonstracji zorganizowanej w Krakowie. W dniu 10 listopada 1982 r. brał udział w strajku w KFK, za co 31 grudnia 1982 r. został dyscyplinarnie zwolniony z pracy. Bez pracy pozostawał do 1985 r. Kolportował nielegalne wydawnictwa i ulotki, przechowywał w swoim mieszkaniu transparenty z napisem „Solidarność”, powielacz oraz farby drukarskie. Brał udział w drukowaniu wydawnictw „Goniec Lwowski” i „Niepodległościowy Ruch Robotniczy”. W lutym 1988 r. wywiesił transparent „Solidarności” w miejscu publicznym.

W związku z prowadzoną działalnością opozycyjną był kilkakrotnie karany grzywną przez kolegia do spraw wykroczeń.

21. MELAK Stefan

Postanowienie 275/2020 z dnia 21 lipca 2002 r.

Stefan Melak był członkiem Kręgu Pamięci Narodowej i Komitetu Katyńskiego oraz Konfederacji Polski Niepodległej. W ramach działalności opozycyjnej organizował demonstracje, wygłaszał przemówienia i organizował akcje kolportażowe.

Z jego inicjatywy 3.08.1981 r. utworzono „Obywatelski Komitet Budowy Pomnika Ofiar Katynia”, który liczył 38 osób i w którym ww. pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. W ramach Komitetu kolportował oświadczenia w sprawie zaginięcia pomnika i konieczności jego odbudowy, organizował i prowadził konferencje dotyczące działalności Komitetu. Był również zaangażowany „Komitecie Obrony Więzionych Przekonania”, pełniąc funkcję przewodniczącego na woj. stołeczne.

W okresie od 17.12.1981 r. do 21.10.1982 r. był internowany w Ośrodku Odosobnienia w Białoleńcu. W ramach swojej działalności uczestniczył w mszach oraz spotkaniach o charakterze niepodległościowym, wygłaszał przemówienia i kolportował prasę kościelną.